

Kiedy nauczyciel może uzyskać świadczenie kompensacyjne?

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: niedziela, 18, styczeń 2015 23:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odslony: 2494

Przechodząc do rozważenia art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych warto zauważyć, że statuując przesłankę nabycia prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego w postaci rozwiązania przez nauczyciela stosunku pracy, ustawodawca nie zdefiniował w tym akcie prawnym ani samego pojęcia rozwiązania stosunku pracy, ani wchodzących w grę trybów owego rozwiązania.

Pozostaje zatem odwołać się do ogólnych zasad prawa pracy. Zgodnie z art. 30 k.p. umowa o pracę może zostać rozwiązana. Ponadto art. 63 k.p. stanowi, że umowa o pracę wygasa w przypadkach określonych w Kodeksie pracy oraz w przepisach szczególnych. Tak więc można stwierdzić, że do ustania stosunku pracy może dojść jedynie przez jego rozwiązanie lub wygaśnięcie. Co do zasady, reguła ta dotyczy także pozaumownych stosunków pracy, których ustanie jest regulowane w przepisach pozakodeksowych. Skoro w myśl art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o n.ś.k. do świadczenia kompensacyjnego uprawnia fakt rozwiązania stosunku pracy i to przez nauczyciela, to nie jest predestynowany do tego świadczenia nauczyciel, którego stosunek pracy wygasł z jakichkolwiek powodów określonych w przepisach prawa pracy, jak również nauczyciel, z którym pracodawca jednostronnie rozwiązał stosunek pracy za lub bez wypowiedzenia (art. 30 § 1 pkt 2 i 3 k.p.).

Za trafnością powyższej tezy przemawia treść art. 4 ust. 2 ustawy o n.ś.k., będącego *lex specialis* do ust. 1 pkt 3 i stanowiącego, że nauczycielom spełniającym warunki określone w ust. 1 pkt 1 i 2 świadczenie przysługuje również w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1, 5c i 7 Karty Nauczyciela. Łączne odczytanie przepisu art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o n.ś.k. prowadzi do wniosku, że prawo do przedmiotowego świadczenia wyłącza wszystkie sytuacje wygaśnięcia stosunku pracy oraz jednostronnego jego rozwiązania przez pracodawcę, za wyjątkiem tych przypadków wygaśnięcia i jednostronnego rozwiązania przez pracodawcę, o jakich mowa w ust. 2. Rozwiązanie stosunku pracy przez nauczyciela ma zaś miejsce nie tylko wtedy, gdy następuje w drodze jednostronnego oświadczenia woli pracownika (za lub bez wypowiedzenia), ale także we wszystkich sytuacjach, gdy oświadczenie woli nauczyciela jest częścią składową czynności rozwiązującej ów stosunek, gdyż skoro oświadczenie to jest nieodzownym elementem czynności rozwiązującej, można twierdzić, że nauczyciel aktywnie bierze udział w ustaniu stosunku pracy. Już na gruncie art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela jednomyślnie przyjmowano, że taką czynnością rozwiązującą stosunek pracy jest porozumienie stron, o ile z wnioskiem zawarcia porozumienia wystąpił nauczyciel. Podgląd ten pozostaje aktualny na gruncie art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o n.ś.k., z tym że z racji odmiennej - od art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela - treści przepisu nie jest konieczne wykazani przez nauczyciela inicjatywy zawarcia tego rodzaju porozumienia.

Pozostaje rozważyć, czy o nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego uprawnia również rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 30 § 1 pkt 4 k.p., a więc z upływem czasu, na jaki zawarto umowę na czas określony.

Przyjmując, że z woli ustawodawcy wyrażonej w art. 30 § 1 pkt 4 k.p., ustanie terminowej umowy o pracę z upływem czasu, na jaki została zawarta, jest przypadkiem rozwiązania a nie wygaśnięcia stosunku pracy, zaś w rozwiązaniu tym aktywnie uczestniczy nauczyciel, którego oświadczenie woli jest nieodzownym elementem czynności prawnej kreującej ów stosunek i zarazem wskazującej zdarzenie powodujące jego rozwiązanie, należy uznać, iż określona w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o n.ś.k. przesłanka nabycia prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego zostaje spełniona także w razie rozwiązania stosunku pracy w tym trybie.

Kiedy nauczyciel może uzyskać świadczenie kompensacyjne?

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: niedziela, 18, styczeń 2015 23:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 2494

Źródło: Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 11 grudnia 2013 r., III UK 9/2013